

Saudiarabien och dess kvinnorörelser-

Hur argumenterar kvinnorna i ett av världens mest kvinnoföraktfulla länder när det kommer till frihet, jämlikhet och ökade medborgerliga rättigheter?

Abstract

Women in Saudi Arabia live with extremely limited rights. For example they don't have the right to divorce, drive a car or travel without a male guardian. In the year of 2010 people in the Arabian countries started to confront their leader through protest and demonstrations and finally manage to dethrone them. This is generally known as the Arabian spring.

Since then women organizations in Saudi Arabia started to grow, gain influence and achieve results. By examining what women organizations in Saudi Arabia have made public on internet I have investigated how they argue in order to achieve freedom, equality and democratic rights. As there are different types of feminism I have chosen to analyze the arguments as being arguments from either liberal- or radical feminism according to theory.

The conclusion is that all arguments are for more freedom but expressed differently. The liberal feminists argue for more rights while the radical put all the blame of the situation on men.

Nyckelord: Kvinnorörelse, Saudiarabien, liberalfeminism, radikalfeminism.

Antal ord: 9881

Innehållsförteckning

1. Inledning	5
1.1 Syfte och problemformulering	6
1.2 Metod och teori	6
1.3 Avgränsningar	6
1.4 Material och källkritik	7
1.5 Begrepp och definitioner	7
1.6 Disposition	8
2. Bakgrund	8
2.1 Bakgrund till Kvinnorörelser i mellanöstern och i Saudiarabien	9
2.2 ”Saudi women revolution”	9
2.3 ”Women to drive”	10
2.4 Baladi Campaign	10
2.5 Enskilda kvinnorörelser	11
3. Teoretiska ramverk	11
3.1 Vad är feminism?	12
3.2 Liberalfeminism	12
3.3 Radikalfeminism	13
4. Metod och material	13
4.1 Val av metod	13
4.2 Argumentationsanalys	14
4.3 Idéanalys	15
4.4 Idealtyper	15
4.5 Validitet och reliabilitet	16
5. Empirisk analys	17
5.1 Liberalfeministiska argument och verklighetsbild	17
5.2 Radikalfeministiska argument och verklighetsbild	22
5.3 En jämförande analys	24

6. Slutsatser.....	25
7. Referenser.....	26

1. Inledning

Att kvinnor inte finns med, eller är kraftigt underrepresenterade i positioner av makt och politisk påverkan innebär ett generellt hinder för kvinnors intressen och inflytande världen över. Globaliseringen har i många regioner medfört ekonomiska och tekniska framsteg. Men denna utveckling tycks i vissa länder inte ha inneburit några större sociala framsteg eller förbättringar för kvinnans position. (Steans, 1998:4). Ett land där utvecklingen gått framåt vad gäller teknik och ekonomi, men där den sociala utvecklingen står helt stilla är Saudiarabien. Kvinnor i Saudiarabien lever med extremt begränsade rättigheter vilket innebär att de inte har rätt att köra bil, förvalta egendom, resa utan manligt sällskap eller att öppna ett vanligt bankkonto. (Human Rights Watch, 2012). Därför ansågs det både revolutionerande och historiskt när landets kung Abdullah, den 25 september 2011 gick ut och meddelade att landets kvinnor från och med nästa mandatperiod nu skulle få rätten att rösta och även få ta plats i det högsta politiskt rådgivande, men icke lagstiftande församlingen - Majlis al Shura. Vad orsaken till kung Abdullah plötsliga medgivande var kan diskuteras men sägs ligga i att landets kvinnorrättsaktivister har bedrivit en stark kampanj för sina rättigheter och främst för rösträtten (DN 2011-09-25). En annan grund kan ligga i oroligheterna i andra delar av arabvärlden. År 2010 var minst sagt ett mycket händelserikt år för många av arabvärldens länder med revolutioner som utlöstes när en enskild individ i Tunisien begick ett desperat självmord i protest mot landets lagar och regler. Tiden härefter har kommit att kallas ”Den arabiska våren”. (Howard, et al. 2009:36).

Denna uppsats huvudsakliga fokus ligger på att belysa hur kvinnorörelsen i Saudiarabien argumenterar och vilka idéer de har uttryckt rörande det faktum att de lever med extremt begränsade rättigheter. De tankar som har legat till grund för val av ämne är de händelser i samband med den arabiska våren, en revolution som kom att avspegla den enorma viljan och drivkraften hos människor att förändra den rådande strukturen inom den politiska makten. Med anledning av att kvinnorna i Saudiarabien också lever under förtyck av en diktatorisk regim är det intressant att studera hur kvinnorörelsen argumenterat, dels för att se hur de inom ramarna för sin kultur försöker nå en förändring för kvinnornas villkor, men också för att dessa kvinnorörelser är ett relativt nytt fenomen. De har inte synliggjorts och kommit upp på agendan förrän på senare tid. Det finns därför relativt få studier som behandlar kvinnorörelsen i Saudiarabien.

Informationsinsamling har bedrivits bland annat genom sökmotorn Google. Eftersom den arabiska våren och många med den besläktade fenomen (som de nya kvinnorörelserna kan rubriceras som), har klassats som den första ”internetbaserade”, har lämpliga källor också blivit olika bloggar samt sociala medier som Facebook men även tidningsartiklar ifrån olika nyhets sajter däribland CNN och BBC. I samband med materialinsamlingen upptäcktes att utbudet inte var särskilt omfattande och därför utökades tidsramarna för materialet inom en femårsperiod fram till och med 2011. Denna avgränsning blev särskilt lämplig rent tidsmässigt då 2011 var det år som de saudiska kvinnorna beviljades rösträtt. Vid letandet av

artiklar på de olika tidningarnas hemsidor har sökorden "women", "freedom" och "rights" använts. Detta har resulterat i en hel del artiklar relaterade till kvinnorörelsen i Saudiarabien, men i dessa artiklar framgår det inte tydligt om kvinnornas argument är hämtade från organiserade kvinnorörelser som arbetar i grupp, eller om det är från en enskild kvinnorörelse. Med tanke på att definitionen av "kvinnorörelse" gjorts så att det kan gälla både en organiserad grupp och en enskild individ, utgörs därför en stor del av materialet från enskilda kvinnorörelser som inte agerar under ett namn. För att i texten finna relevanta begrepp eller kontexter som relaterar till kvinnorörelsen i Saudiarabien har materialet använts genom att urskilja om det i texterna förekommer citat, idéer eller någon form av aktivism.

1.1 Syfte och problemformulering

Syftet med studien är att belysa vilka argument och idéer som har legat till grund för kvinnorörelsen i Saudiarabien de senaste fem åren fram till och med 2011. Syftet är också att studera om de saudiska kvinnorna åberopar samma fri- och rättigheter som kvinnor i demokratiska länder gör. Ambitionen är att denna studie ska kunna användas som inspiration för framtida forskning och för att uppmärksamma kvinnoförtryck samt för att illustrera hur kvinnorörelser och deras aktiva arbete kring deras fri- och rättigheter som så småningom kan främja en demokratiprocess i världens återstående diktaturer.

Frågeställningarna är följande:

- *Vilka argument har de saudiska kvinnorörelserna fört kring frihet, jämställdhet och ökade demokratiska rättigheter; som har återspeglas de senaste fem åren fram till 2011?*
- *Vilka likheter och skillnader återfinns i deras sätt att argumentera?*

1.2 Metod och teori

För att kunna besvara de två frågeställningarna har en kvalitativ textanalys använts, där en argumentationsanalys är genomförd för att skildra hur de saudiska kvinnorörelserna argumenterar. För att kunna urskilja vilka likheter och skillnader det finns i deras sätt att argumentera har valet fallit på att jämföra med två idealtyper som utgår från två olika inriktningar inom feminism; liberalfeminism och radikalfeminism.

1.3 Avgränsningar

Med anledning av att denna undersökning utgör en C-uppsats samt att möjligheten att resa till

Saudiarabien och genomföra intervjuer med de olika kvinnorna på plats inte har varit aktuellt av flera anledningar, bl.a. kostnadsskäl och språkskäl. Därför har det fallit naturligt att avgränsa undersökningen till att enbart studera engelska texter i form av tidningsartiklar, facebookinlägg inom en femårsperiod fram till 2011. Detta innebär att många primärkällor i form av facebookinlägg inte tas med eftersom att de är skrivna på arabiska. Men med anledning av att det ändå finns relativt utbud av material översatt till engelska så utgör detta inget större problem för själva genomförandet av uppsatsen. Avseende uppsatsens teoretiska ramverk så utgör teorin om feminism många olika inriktningar varför det har valts ut två: liberalfeminism samt radikalfeminism. Anledningen till att enbart använda sig av dessa två inriktningar beror dels på att de skiljer sig från varandra men också för att de kan förklara de saudiska kvinnorörelsernas argument på de mest konstruktiva och intressanta sättet.

1.4 Material och källkritik

Inför val av material vid en kvalitativ textanalys finns det två alternativ att ta ställning till nämligen att välja snävt eller fiska brett. (Esaiasson, m.fl 2009:248). Med anledning av att möjligheten att resa till Saudiarabien för att intervjua kvinnorna på plats inte har varit aktuell men även pga. av språkhinder, har det fallit naturligt vid urval av material att fiska brett.

Till följd av detta utgör den största delen av materialet sekundärkällor, men även vissa förstahandskällor från facebooksidor av två erkända kvinnorörelser: ”Women to drive” och ”Saudi Women revolution”. När man talar om källkritik talar man om berättarens grad av oberoende vilket innebär att det som förmedlas ska vara opåverkad av någon annan person eller yttre omständighet. (Esaiasson, m.fl 2009:319). Det som är gemensamt för nyhetsajterna CNN och BBC är att de är erkända och världsomfattande i sin rapportering och det finns därför inget skäl att tvivla på att deras artiklar inte skulle vara oberoende, d.v.s. att de inte skulle stämma överens med de åsikter som de saudiska kvinnorörelserna faktiskt uttryckt.

1.5 Begrepp och definitioner

De begrepp och definitioner som är återkommande i uppsatsen är kvinnorörelse och feminism. I teoriavsnittet kommer det att förklaras mer utförligt vad som karakteriserar feminism. Men för definitionen av kvinnorörelse är det Nationalencyklopedins definition som ligger till grund och som definierar kvinnorörelse enligt följande:

Kvinnorörelse: ”En frivillig samverkan i syfte att upphäva kvinnors underordnade samhällsställning. Den kan vara organiserad i olika grad, t.ex. i föreningar, nätverk eller lösliga grupperingar, och ha olika karaktär beroende på syften, historiska och nationella förhållanden samt ideologisk inriktning. Eftersom kvinnorörelsen strävar efter att upphäva kvinnors underordning kan dess övergripande syfte kallas feministiskt, trots att benämningen

inte blev vanlig förrän under 1900-talet.” (Nationalencyklopedin1)

I NE:s definition av kvinnorörelse står det ingenting om att en kvinnorörelse kan utgöra en enskild individ. Men med avseende på att definitionen uttrycker att en kvinnorörelse kan vara organiserad i olika grad eller ha olika karaktär kommer begreppet kvinnorörelse både att betraktas som en enskild individ och en organiserad grupp och när det i uppsatsen talas om enskilda kvinnors argument faller dessa inom kategorin för en kvinnorörelse.

1.6 Disposition

Till en början har det presenteras en inledning till studien om kvinnorörelserna i Saudiarabien. Vidare kommer studiens syfte och problemformulering redovisas vilket är det som ämnas besvaras under arbetets gång. Därefter redogörs valet av metod, teori, avgränsningar, material och källkritik för studien. Detta följs av en redogörelse av studiens begrepp och definitioner som krävs för en djupare förståelse av det som skall undersökas. Kapitel 2 tar upp bakgrunden om den politiska situationen i Saudiarabien samt även de kvinnorörelser som idag är aktiva i Saudiarabien. Detta med anledning av att man som läsare ska få en bättre förståelse om själva företeelsen. Vidare i kapitel 3 presenteras det teoretiska ramverk som kommer ligga till grund för analysen. I kapitel 4 redogörs uppsatsens metodologiska tillvägagångssätt, där det förklaras vad argumentationsanalys och idèanalys innebär samt visar skapandet av idealtyperna. I kapitel 5 efterföljs uppsatsens empiriska analys där argumentationsanalysen genomförs för att besvara uppsatsens första frågeställning, samtidigt som argumenten placeras in i den idealtyp de anses höra ihop med för att på så sätt besvara uppsatsens andra frågeställning. Avslutningsvis presenteras uppsatsens slutsatser i kapitel 6.

2. Bakgrund

Saudiarabien är en absolut monarki vilket innebär att kungen i landet har en enväldig politisk makt. Sedan 2005 är kung Abdullah landets statschef och premiärminister. Det är också han som utser ministerrådet, också kallat Majlis al Shura, som ansvarar för alla aspekter av regeringens administration då det inte finns några lagstiftande institutioner i landet. Landets konstitution är officiellt bunden till Koranen och Sunnan som är en islamistisk tradition (Seznec, 2002:34). Val i Saudiarabien hölls i de kommunala församlingarna för första gången 2005, då det var enbart män som hade tillåtelse till att rösta men detta har ändrats och idag har även kvinnor rösträtt. (Regeringens hemsida, 2012). Det finns sedan 1992 en skriven grundlag i landet som reglerar hur landet ska styras samt stadgar för vissa personliga rättigheter. Grundlagen garanterar uttryckligen inte trosfrihet, yttrandefrihet, föreningsfrihet samt politiskt deltagande. Den garanterar heller inte jämställdheten mellan män och kvinnor. Tvärtom är ojämlikheten inbyggd i landets statliga och sociala strukturer och är en integrerad del av landets statsstödda tolkning av Islam som härrör från en bokstavlig läsning från

koranen. En majoritet av den saudiska befolkningen är för den sociala ordningen och skulle inte påstå att ojämlikheten mellan män och kvinnor är diskriminerande utan istället ger en balans mellan rättigheter och skyldigheter för män och kvinnor som föreskrivs i Islam och som krävs för att upprätthålla heder och familjevärderingar. (Abduella, Doumato, 2002).

Att hålla män och kvinnor åtskilda från varandra är en nationell symbol för Saudiarabien. Kvinnors osynlighet i landet är den mest utmärkande symbolen för den islamiska identiteten i syfte att ingjuta en känsla av lojalitet till en regim som hävdar att man ska leva efter islamisk lag. (Abduella, Doumato, 2002:). Det råder stor könsreglering på offentliga platser, däribland skolor, universitet och arbetsplatser. Det finns en religiös polis i landet som kallas för ”byrån för utbredning av dygd och förhindrade” och som finansieras av staten. (Afary, 2004: 112). En rapport från 2011 gjord av Human Rights Watch visar att Saudiarabien systematiskt fortsätter att förtrycka landets kvinnor då man bland annat behandlar kvinnor som minderåriga i juridisk mening. De förtrycks också i den bemärkelsen att manliga förmyndare är de som avgör om en kvinna ska kunna arbeta, studera, gifta sig eller ens genomgå medicinska ingrepp. Om kvinnor och barn utsätts för våld i hemmet finns inte samhället eller staten på deras sida. Kvinnor diskrimineras också genom att inte ha rätt till att köra bil. Det finns ingen lag i Saudiarabien som reglerar körförbud mot kvinnor, men det anses ändå vara förbjudet då det strider mot landets kulturella normer. (Human Rights Watch, 2012)

2.1 Bakgrund till Kvinnorörelser i mellanöstern och i Saudiarabien

När kvinnor i mellanöstern formar eller bildar grupper är detta endast tillåtet när de överensstämmer med de kulturella ideal som är fastställda av staten. Av den anledningen är kvinnor endast tillåtna att skapa grupper som arbetar med välfärd för invalidiserade eller handikappade. Andra former av grupper är oftast förbjudna enligt lag. När kvinnor organiserar sig själva anses detta av staten som ett hot mot den dominerande manliga maktstrukturen. (Chatty, 1997:16). Nedanför presenteras de kvinnorörelser som idag är aktiva i Saudiarabien och som har uppmärksammas i media genom att antingen trotsa vissa kulturella förbud, uppmana andra kvinnor till protest eller genom användandet av sociala medier.

2.2 ”Saudi women revolution”.

Kvinnorörelsen Saudi Women Revolution bildades på Facebook och twitter den 22 maj 2011 av Nuha Al Sulaiman, en ung kvinna på 28 år. På frågan om varför gruppen bildades sade Nuha Al suliman i en intervju till CNN: ”I started the twitter hash tag to allow women to write whatever they are suffering from”, “I reached a point where I just had to do something about our daily suffering”. (CNN, 2011-05-04).

Idag består rörelsen huvudsakligen av unga kvinnor där majoriteten studerar vid något av landets universitet och har över 7000 "likes", d.v.s. "gilla-markeringar", på sin facebookside. (CNN, 2011-05-04). Det Saudi Women Revolution förespråkar är att det ska vara brottsligt att bruka våld mot kvinnor och att man därför bör införa lagar i landet som reglerar detta. Man vill förbjuda giftermål för kvinnor under 18 år, då det är många unga flickor som har blivit bortgifta för pengar. Kvinnor ska få ha rätt till att köra bil och inte behöva vara beroende av manliga förare. Man vill se kvinnor blir aktiva inom politiken och att de skall vara en del av Shwara- rådet samt av alla statliga organisationer i landet. Man vill också att kungen ska bilda en stark kvinnokommitté i landet för att aktivera kvinnans roll i samhället och föra en kamp om att sprida kunskap mot sexism. (Jadaliyya, 2011-03-19).

2.3 "Women to drive"

Den 6 november 1990 samlades omkring 50 saudiska kvinnor på en parkeringsplats i Riyadh. Man hade samlats i syfte om att protestera mot landets kulturella normer som reglerar körförbud för kvinnor. I protest satte sig kvinnorna bakom ratten och körde genom Riyadhs gator. Konsekvenserna av det hela ledde till att de alla straffades med bl.a. arbete och reseförbud. Men denna drivande demonstration sågs av många som epokgörande och revolutionerande. (Abdella, Doumato, 1991). Därefter har debatten om kvinnors rätt till att få köra bil varit lågmäld. Men då den saudiska kvinnan Manal al-Sharif lade upp filmer på sig själv körandes bakom ratten kom debatten om kvinnors rätt att köra bil att återupptas. Strax efter det att hon lagt ut filmen på kortfilms sidan Youtube greps hon av polis och fick tillbringa tio dagar i fängelset. (CNN, 2012-02-03). Efter incidenten bildade hon gruppen Women2drive på Facebook, som idag har över 7000 likes. Medlemmarna i Women2drive kampanjen säger att de vill arbeta med kungen och inte emot honom. Deras syfte är inte heller att utmana auktoriteter, störta regeringen eller att avvisa landets religion och kultur, utan det handlar om att normalisera frågan om kvinnors rätt till att få köra bil som en symbolik för frihet. Women2drive kampanjen uppmanade alla saudiska kvinnor att protestera mot körförbudet genom att sätta sig bakom ratten. Detta resulterade i att ett dussintal kvinnor gick samman den 17 juni 2011 och körde längs Riyadhs gator medan ett miljontals kvinnor gav moraliskt stöd via Twitter och Facebook. (Al-Jazeera 2011-06-16).

2.4 Baladi Campaign

Baladi Campaign, betyder Mitt Land och är en oberoende feministisk initiativförening som representerar alla regioner i Saudiarabien. Baladi Campaign strävar efter ett fullständigt och effektivt deltagande inom politiken för de saudiska kvinnorna. För att uppnå detta fokuserar man på att öka medvetenheten om kvinnors rättigheter genom att betona betydelsen av deras roll i utvecklingen inom politiken och andra sociala frågor. Baladi Campaign menar också att den stereotypa uppfattningen av kvinnan i det Saudiska samhället förmedlar en bild av en kvinna som är oförmögen att reagera på och förstå sin omgivning och sitt samhälle. Baladi

Camapign anser att det är viktigt att förändra denna uppfattning i grunden och klargöra att den saudiska kvinnan är precis som alla andra kvinnor i världen med drömmar, förhoppningar, ambitioner och rättigheter. (Facebook, (Baladi) Campaign, for Saudi women participation in municipal elections).

2.5 Enskilda kvinnorörelser

Al-Huwaider kan betraktas som en enskild saudisk kvinnorrättsaktivist som har gjort sig känd för att göra uppror mot normen kring det manliga förmyndarskapet genom att på egen hand försöka ta sig över Saudiarabiens gränser. För att poängtera vilka hinder som systemet kring det manliga förmyndarskapet skapar vill hon att Saudiarabiens stränga förmyndarskap ska upphöra och att man inför lagar som reglerar rätten för kvinnan att kunna få göra de mest vardagliga saker utan att beviljas tillstånd från sin make, far eller närmaste manliga släkting. Tre gånger har Al-Huwaider försökt att resa från Saudiarabien till Bahrain på egen hand vilket har resulterat i att hon varje gång har tvingats att vända tillbaka. Men hon säger att hon kommer att fortsätta sina försök att på egen hand överträda Saudiarabiens gränser, allt för att hennes krav om det manliga förmyndarskapet en dag ska upphöra. (CNN-2009-07-10).

En annan enskild kvinnorrättsaktivist i Saudiarabien är Samar Badawi som har gjort sig känd då hon valde att lämna in en stämningsansökan för att avsäga sig från sin pappa som hennes manliga förmyndare. Detta med anledning av att han kontinuerligt misshandlade henne. Det slutade dock med att Samar själv hamnade i fängelse. För att bli frisläppt bestämde sig Samar tillsammans med sin advokat för att gå ut med ärendet på nätet via en blogg där de berättade om hennes fall vilket visade sig ge ett enormt stöd bland twitter användare och var det som till sist lyckades få henne frikänd. (sudijeans.org)

3. Teoretiska ramverk

Det finns olika huvudinriktningar inom teorin feminism och till dem hör radikalfeminism, marxism/socialistisk feminism, socialistisk radikal feminism samt liberalfeminism. De teoretiska utgångspunkterna för analysen utgår från Lena Gemzöes bok "Feminism" där Gemzöe behandlar feminismens ideologiska inriktningar. I denna uppsats kommer liberalfeminism samt radikalfeminism att användas för att för att analysera hur de saudiska kvinnorörelserna argumenterat kring frihet, jämställdhet samt ökade demokratiska rättigheter. För att bringa klarhet i vad teorin traditionellt karaktäriseras av kommer det i inledningen av kapitlet föras en kort introduktion av den klassiska feministiska teorin för att sedan övergå till att mer ingående förklara de olika inriktningarna som kommer att ligga till grund för undersökningens analys.

3.1 Vad är feminism?

Enligt Lena Gemzöe (2003) är det inte ovanligt att när vi tänker på feminism finns en bild av en manhaftig, frustrerad, hetsig och bitter kvinna som inte har utseendet för sig och inte kan snärja en karl. För att dra uppmärksamheten från utseende eller sexuell tillgänglighet kan man säga att vara feminist innebär att man anser 1) att kvinnor idag är underordnade männen och 2) att detta förhållande bör ändrats (Gemzöe, 2003:13). De olika inriktningarna inom feminism delar denna föreställning och intar således en kritisk hållning till det förhållande som råder och förespråkar en samhällelig förändring. (Gemzöe, 2003:13).

3.2 Liberalfeminism

Idén om individernas grundläggande fri-och rättigheter var tankar som började växa fram i samband med upplysningstiden i slutet av 1700 -talet och i början av 1800-talet. Dessa tankar kom till en början inte att inkludera kvinnor utan var i första hand tänkta att enbart omfatta männen. (Gemzöe, 2003:31). Det fanns en föreställning bland kända filosofer om att kvinnor inte hade samma förnuftskapacitet som män då kvinnans förnuft ansågs vara närmare besläktat med djuren än med mannen. Man ansåg att kvinnor var känslostyrda väsen och därför inte lämpade att delta i offentligheten eller den politiska sfären. Genom traditionen som har präglat detta liberala politiska tänkande har det funnits kvinnor som argumenterat och propagerat för att dessa demokratiska fri och rättigheter även måste inkludera kvinnor. I den klassiska skriften "A Vindication of the rights of Women" från 1792, försvarar Mary Wollstone kvinnors rättigheter genom att hävda att det inte finns några anledningar till att utesluta kvinnor från politiska sammanhang eller att kvinnor skulle ha sämre förnuftskapacitet än män.(Gemzöe, 2003:32). Därefter har kampen för kvinnors rättigheter fortsatt och har kommit att handla om rätten för utbildning, rätten till alla yrken och kanske den mest kända frågan, rätten till den kvinnliga rösträtten som många kvinnor i olika länder länge kämpat för och har mötts av hårt manligt motstånd. (Gemzöe, 2003:35).

Liberalfeminism utgår från teorin om liberalism, d.v.s. tanken och iden om alla människors lika värde, och man förespråkar att kvinnan ska innefatta samma grundläggande demokratiska fri- och rättigheter som män. Mannen och kvinnan är i grunden lika, liksom deras kön och liberalfeminister har därför ett androgynt människoideal. (Gemzöe, 2003: 38). Kritiker till detta påstående menar att om män och kvinnor har samma förnuft nedvärderar det kvinnorna då det universella förnuftet, dels är skapade av män men också associeras med något manligt, objektivt och som rör den politiska offentligheten. Dessa tankegångar står i motsats till det subjektiva om kropp och känsla, d.v.s. tankar som förknippas med kvinnlighet. (Gemzöe, 2003:44). Vidare menar liberalfeminister att anledningen till att kvinnor tidigare varit utestängda från det politiska livet är en följd av iden om att kvinnor är mindre förnuftiga än män och förnuftet är den egenskap som liberalism menar utmärker människan. Dessa orättvisor upprätthålls vidare genom missgynnande lagar och ekonomiska strukturer för kvinnor. Därför bör kvinnor vara deltagande och representerade i politiken för att kunna

förändra dessa, då de demokratiska rättigheterna är kvinnornas redskap till jämställdhet. (Gemzöe, 2003:37). Kritiker till detta resonemang, däribland radikalfeminister, menar att kvinnors underordnade position upphävs inte bara för att de integreras i samhället, utan man måste finna en djupare förklaring om vad kvinnoförtryckets beståndsdelar egentligen består i, vilket teorin inom liberalfeminism inte tar upp. (Gemzöe, 2003:42).

3.3 Radikalfeminism

Radikalfeminismen utvecklades i samband med den radikala kvinnorörelsen som formades i USA, Europa och Australien under 1960-talet. Tankegångarna utgick från kvinnors egna personliga erfarenheter om att vara kvinna och om att vara förtyckt vilket var det som kom att ligga till grund för en gemensam politisk rörelse. (Gemzöe, 2003: 46). Enligt radikalfeminister är kvinnor förtyckta pga. av sitt kön och kvinnoförtryck är ett av de mest utbredda och grundläggande formerna av förtyck. Detta förtyck menar man beror på männen som antingen förtycker kvinnorna sexuellt eller genom kvinnomisshandel eller av rent kvinnoförakt. (Gemzöe, 2003:45). Radikalfeministers gemensamma fiende bygger på termen om patriarkatet som beskriver männens dominans över kvinnan inom alla områden i samhället. Patriarkatet är någonting som männen eftersträvar då de ger dem makten över kvinnan. (Gemzöe, 2003:46). Det markanta drag som skiljer radikalfeministerna från liberalfeministerna är att det enligt radikalfeministerna finns en grundläggande konflikt mellan män och kvinnor, vilket liberalfeministerna inte håller med om (Gemzöe, 2003:48).

För att kunna använda teorin för att studera de saudiska kvinnorörelsernas argument kommer det att i materialet letas efter det begrepp som är de mest centrala och de kontexter som är de mest utmärkande för de två olika ideologierna och av de drag som de kännetecknas av. Detta framgår mer tydligt i metod kapitlet där de olika idealtyperna beskrivs.

4. Metod och material

4.1 Val av metod

Då uppsatsens syfte är att beskriva hur de saudiska kvinnorörelserna argumenterat inom ett tidsintervall kan designen karaktäriseras som en beskrivande fallstudie. Det material som ligger till grund för analysen innefattar texter i form av tidningsartiklar, samt inlägg ifrån vissa sociala medier, däribland Facebook. För att använda materialet kräver detta noggrann läsning för att kunna välja ut de centrala delarna i texten och därför är kvalitativ textanalys den mest lämpade metoden. För att besvara uppsatsens första frågeställning om hur de saudiska kvinnorörelserna har argumenterat kring tankar gällande frihet, jämlikhet och ökade demokratiskt inflytande kräver detta någon form av analysverktyg och efter att ha studerat olika typer som man kan använda sig av vid textanalys, talade det mest för att göra en

argumentationsanalys. För att kunna besvara uppsatsens andra frågeställning, ”vilka likheter och skillnader finns det i deras sätt att argumentera”, kräver detta också någon form av analysverktyg och där har det valts att använda sig av idéanalys och följa Max Webers modell som innebär att man formar s.k. idealtyper. För att applicera uppsatsens resultat med teorin kommer det i analysdelen att dras återkopplingar från kvinnornas argument till de olika inriktningarna inom feminism.

För att ge en klarare bild om tillvägagångsättet kan det illustreras enligt följande

1. Argumentationsanalys: Tar ut de mest centrala från varje argument från materialet om hur kvinnorörelsen i Saudiarabien har argumenterat gällande frihet, jämställdhet samt ökade demokratiska rättigheter
2. Idéanalys. Tittar på vilka argument som hör ihop med respektive idealtyp. Ska argumentet placeras in i antingen den liberalfeministiska idealtypen eller den radikalfeministiska idealtypen?

4.2 Argumentationsanalys

En argumentationsanalys kan den ha tre olika syften. Det första syftet är deskriptivt vilket innebär att man försöker att rekonstruera argumentationen. Det andra syftet är att bedöma i vilken mån argumentationen lever upp till vissa normer. Det tredje syftet handlar om att man försöker avgöra argumentationens beviskraft, d.v.s. om det är så att argumentationen stärker eller undergräver en viss typ av ståndpunkt. (Bergström, Borelius, 2005:91). I denna uppsats är ambitionen att undersöka hur de saudiska kvinnorörelserna argumenterat inom en femårsperiod. Det innebär alltså inte att ta ställning till kring vissa normer eller att försöka avgöra argumentationens beviskraft. Utan det handlar om att rekonstruera argumentationen och ta fram de underförstådda argumenten hos de saudiska kvinnorörelserna och därför är analysen deskriptiv. (Bergström, Borelius, 2005:110). Det finns två olika sätt att strukturera upp en argumentation. Antingen kan man använda sig av Naess pro-et-contra analys, en för och emot analys där det handlar om att finna en tes eller spetsformulering och därefter försöka finna för eller emot argument mot denna tes. (Bergström, Borelius, 2005:95) Det andra sättet att strukturera upp en argumentationsanalys är genom Stephen Toulmins argumentationsmodell. Denna modell bygger på att man urskiljer ett antal element som fungerar som byggstenar i argumentationen. Den första byggstenen är ”claim” och handlar om vad argumentationen innehåller. Den andra byggstenen är ”data” som avser det som argumentet grundar sig på. Den tredje byggstenen är ”warrant”, också kallat för premiss vilket beskrivs som det underförstådda i texten. (Bergström, Borelius, 2005: 109). Med anledning av att syftet med argumentationsanalysen är att få fram det underförstådda i texten och inte välja ut en spetsformulering, anses därför Stephen Toulmins modell vara den mest lämpade. Vid genomförandet av själva argumentanalysen kommer det inte alla gånger att kunna skildra samtliga tre byggstenar utifrån det faktumet att relevanta argument kan utgöras av en enskild mening och det som underbygger argumentet kanske inte finns med. Men ett exempel som

visar hur man kan rekonstruera en argumentation där alla samtliga byggstenar finns med skulle kunna illustreras såhär:

- Argument, claim: I Saudiarabien har kvinnor inte rätt till att köra bil.
- Påstående, "data": Den norm som förbjuder detta måste upphöra.
- Premiss, "warrant": I andra länder har kvinnor rätt till att få köra bil.

4.3 Idéanalys

Ideanalys är en analysteknik som man kan använda när man vill studera idéer. Det kan antingen röra sig om idéer som har präglat en viss typ av ideologi, idéer i politiska budskap eller kanske vilka idéer som har präglat en viss debatt. Inför en idéanalys förutsätter det att man gör klart för sig vilka argument, påståenden eller föreställningar, det är man ska studera för att på sätt veta vad i materialet det är man ska leta efter. (Beckman, 2007:20). När det står klart kan man välja mellan två olika analysredskap, det ena där man utför dimensioner vilket innebär att man samlar in de aspekterna av det påstående man ämnar studera. Det andra analysredskapet innebär att man utför så kallade idealtyper, vilket skulle kunna beskrivas som en tankekonstruktion som försöker fånga in de väsentliga egenskaperna hos en ståndpunkt eller hos en ideologi. Skillnaden mellan dessa två redskap är att när vi använder oss av dimensioner är avsikten att särskilja olika delar av en argumentation, medan en idealtyp syftar till att sammanfoga argumentationens beståndsdelar till en mer sammanhållen ståndpunkt. (Beckman, 2007: 28).

I denna uppsats kommer det att utformas två idealtyper, en av liberalfeminism och en av radikalfeminism. Genom att göra en idealtyp underlättar det att på ett enklare och tydligare sätt kunna urskilja vilken av de teoretiska ideologierna av feminism som kan appliceras på de saudiska kvinnorrorelsernas argument. De idéer som utmärker de olika inriktningarna kommer att vävas samman för att på så sätt tydliggöra och sammanfatta ideologins innebörd och dessa idealtyper ger då en bild av det som ska undersökas men samtidigt finns det en risk av att idealtypen utformas till en extrembild av vad den motsvarar i verkligheten (Beckman, 2007:28). Detta kan bli problematiskt när man gör en idéanalys, om att ta ställning till hur nära eller långt ifrån man ska placera in idéer eller de som undersökts ifrån extrembilderna. (Beckman, 2007:28). Nedanför illustreras bilden av hur de två idealtyperna, som är skapade för denna uppsats, kommer att användas i uppsatsens analysdel för att beskriva ideologin inom liberalfeminism och radikalfeminism.

4.4 Idealtyper

I detta avsnitt kommer den analysapparat som kommer att ligga till grund för den empiriska analysen att redovisas. Idealtyperna utformas i enlighet med de två teorierna som bearbetas i kapitel 3.

Den liberalfeministiska idealtypen: Män och kvinnor ska innefatta samma grundläggande demokratiska fri och rättigheter eftersom att de är lika varandra. Män och kvinnor innehar samma förnufts kapacitet, d.v.s. man har ett androgynt människoideal. Förklaringen till kvinnors sämre position ses som en följd av att de tidigare i historien uteslutits från det offentligheten och den politiska sfären. Man inriktar sig därför på kamp och argumentation för att kvinnor ska få tillgång till den offentliga politiska sfären. Detta kan uppnås genom utbildning, uppfostran och genom ändrade attityder.

Nyckelord: jämlikhet, frihet, rättighet till offentligheten och politiken, män och kvinnor samma förnuft, ändra attityder för kvinnans underordnade ställning, kamp, uppfostran, utbildning.

Den radikalfeministiska idealtypen: Kvinnor är förtryckta pga. av sitt kön. Förklaringen till kvinnors sämre position beror på att det finns en grundläggande konflikt mellan mannen och kvinnan. Män förtrycker kvinnor, genom sitt behov att kontrollera kvinnan, inom alla områden i samhället. Den gemensamma fienden är patriarkatet, d.v.s. ett samhälle uppbyggt för män, något som männen utnyttjar då de ger dem större makt över kvinnan.

Nyckelord: kvinnoförtryck pga. av kön, patriarkat, grundläggande konflikt mellan mannen och kvinnan.

4.5 Validitet och reliabilitet.

Validitet är ett begrepp som karaktäriseras som ett av det mest centrala problem för den empiriska forskningen inom samhällsvetenskapen. Begreppet grundar sig i frågan om vi använder rätt metod och analysredskap för det vi ämnar undersöka? Gör vi inte det finns det risk att det brister i undersökningen reliabilitet, d.v.s. tillförlitligheten i själva mätningen och resultatet kan komma att påverkas till att inte stämma överens med verkligheten (Esaiasson, m.fl 2009:63).

Det som kan bli svårt eller problematiskt vid själva utförandet av analysen i denna uppsats är att i artiklarna urskilja vad som utgör ett påstående, citat eller argument från en saudisk kvinna till vad som är åsikter från enskilda journalister. Risken finns att många av artiklarna kan vara skrivna om kvinnorörelsen i Saudiarabien i generell mening och därför kan gränsdragningen om vad som utgör vad bli svårare för genomförandet av själva argumentationsanalysen. För att kringgå detta kommer det därför enbart citat, översättningar eller där det tydligt framgår att det är argument som är framförda av en saudisk kvinna och inte av en enskild journalist att användas. Ett annat hinder för uppsatsen är just att finna argument, som skiljer sig ifrån varandra då risken finns att argumenten är återupprepningar om t.ex. rätten till att köra bil, och därför finns det en risk för att själva analysen också blir en återupprepning. För att kringgå detta är det viktigt vid genomförandet av själva analysen att försöka finna argument som skiljer sig ifrån varandra i avseende på vad de uttrycker.

Eftersom uppsatsens material till största del består av sekundärkällor från vad andra människor från ett land långt bort från Sverige, rent ordagrant har uttryckt, strävar denna uppsats inte efter att kunna generalisera resultatet till att dra slutsatsen och säga att resultatet inkluderar alla Saudiarabiens kvinnorörelser.

5. Empirisk analys

I följande kapitel kommer den empiriska analys kring hur de saudiska kvinnorörelserna har argumenterat gällande frihet, jämställdhet och ökade demokratiska rättigheter att presenteras. Detta kommer att göras genom till en början explicit redogöra argumenten för att sedan placera idealtyperna på argumenten. För att kunna avgöra vilket argument som hör ihop med vilken idealtyp kommer det att studeras om de förekommer nyckelord ifrån de idealtyper som är skapade för uppsatsen, samt tolka argumenten utifrån liberalfeminism och radikalfeminism.

5.1 Liberalfeministiska argument och verklighetsbild

"We will do whatever it takes. We will go to the king himself. We will never stop fighting for our rights because it's time for change" (**Argument**) (CNN-2011-05-04).

I detta citat uttrycker man att man aldrig kommer att ge upp kampen för sina rättigheter och att man kommer ta till de medel som krävs tills det att ens önskemål har uppnåtts. Även om det här inte framgår vad för slags rättigheter man syftar på kan man utifrån, dess intensitet att uttrycka sig, tolka citatet som att man aldrig kommer att ge upp kampen för de principer som hindrar kvinnor ifrån att leva som fullständiga och självständiga individer. Och det är just dessa idéer som liberalfeminism utgår ifrån, d.v.s. idén om frihet, jämlikhet och broderskap (Gemzöe, 2003:31). Utifrån detta resonemang samt att det i argumentet inte förekommer något förakt gentemot mannen, vilket är det som karaktäriserar radikalfeminister, faller det mest naturligt att placera argumentet inom den liberalfeministiska idealtypen.

"Our freedom is very restricted. (Argument) I can't move without permission, I can't travel without permission, I can't have surgery without permission, I can't rent a flat without permission" (**Påstående**) (CNN-2011-05-04).

I ovanstående citat uttrycker man att ens frihet är begränsad eftersom att man inte kan röra sig fritt, inte heller resa utan tillstånd eller genomgå en operation utan tillstånd, (vilket här antas syfta på ett manligt tillstånd). Ett nyckelord inom den liberalfeministiska idealtypen är "frihet" vilket man i detta citat kan urskilja. Idén om individens fri- och rättigheter är det som anses utgöra själva kärnan i liberalism och enligt liberalfeminism ska kvinnan inte hindras ifrån att leva efter samma grundläggande demokratiska fri- och rättigheter som männen. (Gemzöe, 2003:31). Med anledning av att männen i Saudiarabien kan röra sig fritt, resa eller genomgå en operation utan tillstånd till skillnad från kvinnorna, faller detta argument inom

den liberalfeministiska idealtypen. Ett liknande argument som betonar vikten av kvinnan som en självständig individ kan man urskilja i nedanstående citat.

"Women should be able to take responsible for everything they do themselves" (**Argument**)
"It makes my blood drive high that nothing is changing" (**Påstående**) (CNN-2011-05-04).

Det framgår inte något nyckelord som ingår i den liberalfeministiska idealtypen i detta citat men det kan ändå sammankopplas med idealtypen eftersom att det återigen hänvisar till den moderna liberalfeminismens idé om kvinnan som fullvärdig individ och medborgare. (Gemzöe, 2003:37). Utifrån detta ska kvinnor inneha samma rättigheter som män vilket innebär rätten för kvinnan att ta ett eget ansvar för vad hon själv väljer att ta sig an. Det som också talar för att detta citat faller inom den liberalfeministiska idealtypen är att man inte kan urskilja någon förakt gentemot mannen vilket är det som karakteriserar radikalfeminism.

"For women to drive is not a political issue." It is not a religious issue - it is a social issue, (**Argument**) *and we know that many women of our society are capable of driving cars."* (**Påstående**) *"We also know that many families will allow their women to drive."* (**Premiss**) (CNN 2008-03-11).

I ovanstående citat menar man att rätten för kvinnan att köra bil inte utgör en politisk eller en religiös fråga utan handlar istället om en social medborgerlig rättighet. Detta går att sammankopplas till liberalfeministiska idéer då man anspelar på de faktorer som kännetecknar mannen och kvinnan som androgyna genom citatet "många kvinnor i samhället är kapabla till att köra bil". Man kan därför tolka det som att man här syftar på att män och kvinnor innehar samma förnuftskapacitet och att det är "förnuftskapaciteten som borgar för lika tillgång till medborgerliga rättigheter" (Gemzöe, 2003:38). Utifrån resonemanget om förnuftskapaciteten finns det ingenting som säger att mannen skulle vara bättre än kvinnan på att köra bil eller tvärtom och argumentet faller därför inom den liberalfeministiska idealtypen.

"All this is about is that if I wanted to go to work, I can go. If I needed something I can go and I can get it" (**Argument**) *"I think that society is ready to welcome us"* (**Påstående**) (BBC 2011-06-17).

Citatet ovanför illustrerar vad liberalfeminism åberopar d.v.s. tanken om kvinnan som en del av offentligheten och i den politiska sfären. Det karakteriserar det som ingår i den moderna liberalfeminism, där fokus handlar om kvinnors kamp för jämlikhet i arbetsliv, d.v.s. lika tillgång till viktiga poster samt lika villkor på arbetsmarknaden. (Gemzöe, 2003:37). Som nämndes inledningsvis avspeglar vissa av kvinnorörelsernas argument signaler att uppmuntra andra kvinnor att göra skillnad, vilket framgår av citatet nedanför.

"We are focusing on spreading the word, raising public awareness, (**Argument**) *"women here don't know their rights"* (**Påstående**) (BBC 2011-05-18).

Liberalfeminister betonar kampen för påverkan av förändrade attityder vilket överensstämmer med detta citat då man betonar vikten av att sprida budskapet om att kvinnor måste bli mer medvetna om sina egna rättigheter. Enligt liberalfeminister beror ojämlikheten mellan män

och kvinnor på att kvinnan genom historien varit utestängd från det offentliga livet. (Gemzöe, 2003:31). Orsaken till varför man inte vet om sina rättigheter kan vara att man inte haft möjlighet att utbilda sig, vilket är ett bidragande incitament till att få en större inblick i hur kvinnor i demokratiska länder lever, och på sätt en större medvetenhet om sina egna rättigheter. Utifrån det resonemanget faller detta citat inom ramen för den liberalfeministiska idealtypen. Ett liknande argument som också fokuserar på att tala för de saudiska kvinnorna är hämtat från en saudisk krönikör.

"I feel it is my duty towards women to speak on their behalf because I have the tools and venue to do so" (**Argument**) (CNN 2009-10-27).

Denna kvinna anser att med anledning av att hon har en position där hon kan nå ut med sitt budskap så har hon en plikt att tala för kvinnans rättigheter. Återigen kan man se att detta citat faller inom den liberalfeministiska idealtypen, eftersom att man här betonar kampen för att påverka och förändra attityder. Ett verktyg för att kunna förändra attityder kan just vara att nå ut med sitt budskap till en stor andel människor som kan ta del av det som sprids. Revolutionen som går under namnet den arabiska våren visar ett tydligt exempel där människor har skridit till nyskapande handling efter att de blivit inspirerade av andra. Citatet nedanför är hämtat från en intervju till CNN där grundaren av Saudi Women revolution berättar om varför hon tog hjälp av sociala medier när hon bildade gruppen.

"I started the twitter hash tag to allow women to write whatever they are suffering from" (**Argument**)

"I reached a point where I just had to do something about our daily suffering" (**Påstående**) (CNN 2011-05-04).

I ovanstående citat baseras argumentet på en tanke om att låta kvinnor på Twitter dela med sig av sina upplevelser och hur de påverkar deras liv genom t ex lidande och nedsatt välbefinnande. Möjligheten som detta innebär är dels att det skapar ett slags forum för kvinnor - om alla delar uppfattningen att det finns ett gemensamt missnöje och på så sätt får en ökad medvetenhet. Detta kan i sin tur leda till att man börjar trigga och sporra varandra för att kunna stå upp exempelvis mot det vardagliga förtyck som sker inom familjen. Trots att ovanstående citat inte direkt kan karaktäriseras som ett argument visar det ändå på en liberalfeministisk aktivism eftersom att de handlar om att påverka andra kvinnor vilket är det som kännetecknar liberalfeminism. (Gemzöe, 2003: 31). Då liberalfeminister framförallt tror på att påverka attityder är Twitter ett utmärkt verktyg att använda sig av om man har det som syfte, vilket man utifrån ovanstående citat kan tolka som att Nuha Al Sulman också hade, när hon valde att bilda " Saudi women revolution".

"It is up to her to take legal procedures to knock down the municipal law in that area, (**Argument**) *"There is nothing in the written laws of the country that prohibits women from applying for a driver's licence,"* (**Påstående**)

"I advise all women to apply today" (**Argument**) *"Our approach isn't to call for feminism, but rather femininity"* (**Påstående**) *"I'm not alone in this - a lot of women in the country aspire for more rights"* (**premiss**) (Aljazeera 2006 -02-11).

Ovanstående två citat illustrerar hur någon/några kvinnor argumenterar gällande upphävandet av körförbudet och argumenten betonar de aspekter som kan identifieras med liberalfeminism då liberalfeminister betonar som sagt vikten av framförallt kampen för kvinnans rättigheter. (Gemzöe, 2003:31). Detta kan likställas då man här säger att det är upp till kvinnan själv att kunna ändra på den kommunala lag som påbjuder körförbudet. Man överlägger ansvaret hos kvinnan genom att uppmana andra kvinnor att ansöka om körkortstillstånd, vilket också karaktäriserar liberalfeminism då kampen för att upphäva kvinnans undertryckta position är någonting som liberalfeminister ställer sig bakom. (Gemzöe, 2003: 31). Samtidigt vill man här poängtera att anledningen till varför man gör detta är inte för att förespråka "feminism" utan snarare "femininitet". Utifrån det resonemanget kan man här anta att dessa kvinnor delar den bild som många kvinnor har av feminism, d.v.s. där sinnebilden av en feminist är en bitter och frustrerad kvinna. Detta vill få bli förknippade med – och annat som kan väcka motstånd är antagandet att en feminist betraktar män som de som förtycker kvinnan, vilket är den hållning radikal feministerna har. (Gemzöe, 2003:45). Och utifrån det faktumet anses det vara mest rimligt att placera in detta argument inom den liberalfeministiska idealtypen.

"The elections are a sham and many men are boycotting them. However, we still want the opportunity to be involved." (**Argument**)

"The most important thing is we want women to be recognized as adults." (**Påstående**) (CNN 2011-05-04).

Ovanstående citat pekar på faktorn om att kvinnan ska vara en del av den offentliga sfären och få lika tillgångar till viktiga poster vilket stämmer överens med den liberalfeministiska idealtypen. Man belyser här vikten av kvinnans roll i det saudiska rättssystemet, d.v.s. rätten till att få vara en del av den offentliga sfären vilket kan spåras tillbaka från den liberalfeministiska kvinnan Mary Wollencrafts kamp för kvinnans plats i offentligheten och kampen för kvinnors rätt till lika yrken.

"It is not out of love for driving or traffic or the experience". (**Premiss**) *"This is important for women here. This is one of our rights"* (**påstående**) *"All that we need is to run our errands without depending on drivers"* (**Argument**) (BBC 2011-06-17).

"We can't move around without a male." (**Argument**) *"I think that society is ready to welcome us."* (**Påstående**) (BBC 2011-06-17).

De två ovanstående citaten belyser återigen vikten av kvinnans självständighet och de kan sammankopplas med den liberalfeministiska idealtypen då man kan se att argumenten grundar sig i idén från liberalism som lägger vikten vid individens grundläggande fri och rättigheter. Att man hävdar att man inte kan röra sig utan en man visar tydligt på hur begränsat man faktiskt

lever och det finns här en tvekan på om citatet hör ihop med den radikalfeministiska idealtypen eftersom att man betonar hur beroende man är av en man. Men bedömningen att placera citatet inom den liberalfeministiska idealtypen anses falla mer naturligt eftersom att man inte kan urskilja något förakt gentemot mannen, vilket är det som karakteriserar radikalfeministerna. Angående frågan om rätten till att köra bil handlar alltså inte om själva företeelsen i sig utan det är en symbol om ett tecken på frihet om att inte behöva vara beroende av någon annan människa. Ett annat argument som också visar bilden på hur begränsad man faktiskt lever illustreras i nedanstående citat.

"When my daughter was in hospital, I wasn't even allowed to sign the papers for her to come home." (**Argument**) *"We are not half human beings, we are human beings"* (**påstående**) (CNN 2011-05-04).

I ovanstående citat är det svårt att avgöra inom vilken idealtyp man ska placera in detta argument. Men valet lutar mest på att placera in de inom den liberalfeministiska idealtypen med anledning av att man här vill poängtera att kvinnor är fullvärdiga individer och medborgare vilket kan sammankopplas med liberalfeminismens människosyn om mannen och kvinnan som androgyna. (Gemzöe, 2003:38). Av den anledningen så ska det inte vara någon skillnad på hur man behandlar män och kvinnor

5.2 Radikalfeministiska argument och verklighetsbild

Till en början av analysdelen har det presenterats argument från de saudiska kvinnorörelserna som går i enlighet med den liberalfeministiska idealtypen. Härfter kommer nu att presenteras de argument som sammanstämmer i enlighet med den radikalfeministiska idealtypen.

"Women in this country don't even have control over their own names." (Argument) "Their husbands or fathers are angry with them if they put their name to something (Påstående) which is why many are not willing to stand up for their rights." (Premiss) (CNN 2011-05-04).

I ovanstående citat uttrycker man att kvinnorna i landet inte ens har kontroll över sina egna namn vilket symboliserar den mansdominerade strukturen inom samhället. Det förekommer inte några nyckelord som ingår i den radikalfeministiska idealtypen men man kan ändå sammankoppla citatet med radikalfeminism då det här finns ett underbyggande argument som säger att det är männen som har kontroll över kvinnan, då de kontrollerar kvinnans namn. Och enligt radikalfeminister yttrar sig kvinnoförtrycket i form av mäns kontroll över kvinnan. (Gemzöe, 2003:45).

"Women are just like property, owned by the men in their family." (Argument) (CNN2011-05-04).

I ovanstående citat jämför man kvinnor med ägodelar, ägda av deras män i deras familj. Man kan i argumentet skymta de tecken som ingår i den radikalfeministiska idealtypen då man här syftar på patriarkatet d.v.s. bilden om att männen är dem som innehar makten inom de olika delarna av samhället och på så sätt över kvinnorna. Enligt radikalfeminister har alla män fördelar av att vi lever i ett patriarkat eftersom att det ger män makten över kvinnan. (Gemzöe, 2003:46).

"Either you treat us like mature citizens or let us leave the country" (Argument) (CNN 2009-07-10).

Det är svårt att här avgöra om detta påstående infaller inom den liberalfeministiska eller den radikalfeministiska idealtypen. Men man kan tolka det som att kvinnorna menar att "ni" är männen och skulle därför stämma bäst överens med den radikalfeministiska idealtypen då det syftar på att det är männen som dominerar samhället och om inte männen ändrar sitt sätt hur man behandlar kvinnan så kommer hon att lämna landet. Men "ni" kan också syfta på staten och med anledning av att staten i stort sett domineras av män talar det ännu mer för att placera in detta argument i den radikalfeministiska idealtypen.

Al Nuha Sulaiman säger i en intervju till CNN att hon vill se "slutet på manligt förmyndarskap"(Argument) och vill se införandet av lagar för att skydda kvinnor från våld och diskriminering samt även införa körkort för kvinnor. (Påstående) (CNN 2011-10-08).

"I think men have put women in an unfavorable position in this part of the world. (Argument) They've put women in an oppressive situation" (Påstående) "I feel it is my duty towards women to speak out on their behalf, because I have the tools and venue to do so" (premiss) (Radio netherlands worldwilde 2011-03-07).

Ovanstående citat åberopar argument som är i enlighet med den radikalfeministiska idealtypen då man skuldbelägger mannen för kvinnans sämre position. Enligt radikalfeminismen är kvinnor förtyckta med anledning av att det är kvinnor. (Gemzöe, 2003:45). Man kan även här se tecken som skulle kunna likställas med patriarkatet, och att argumentet inte är liberalfeministiskt eftersom det inte finns någonting som talar för att kvinnans sämre position beror på att hon i historien uteslutits från offentligheten utan att det är männen som är den direkta orsaken till kvinnans sämre position i samhället.

"Conservative judges hate the government's women's shelters because they empower women. They call them brothels" (Argument) (Financial times 2010-10-14).

I detta citat skuldbelägger man männen, genom att anspela på aspekten om att konservativa domare hatar regeringens kvinnojourer. Det finns här ett underbyggande argument om att männen inte vill tillåta kvinnor att bilda några kvinnojourer eftersom att de skulle berättiga kvinnor mer makt och större friheter och männens skulle inte längre utgöra någon maktöverlägsenhet, vilket återigen kan kopplas samman med patriarkatet och den radikalfeministiska idealtypen. Om kvinnojourer och kvinnorörelser skulle kunna få verka fritt skulle detta utmana männens maktöverlägsenhet i Saudiarabien och landets nationella symbol om att hålla män och kvinnor åtskilda från varandra skulle kanske komma att luckras upp.

"Most of the people think I'm doing it just to allow women to travel without permission" (Argument) says Al-Huwaider. "But I keep telling women that it's the whole system that needs to be changed" (Påstående) (CNN 2009-07-10).

Den kritik som riktas mot liberalfeminism är att man inte tar hänsyn till de djupare beståndsdelarna till vad kvinnoförtrycket grundar sig och att ojämlikheten förändras inte bara för att kvinnor blir en del av det offentliga utan det är den grundläggande samhällsstrukturen som måste förändrats. (Gemzöe, 2003:42). Därför likställs detta citat med den radikalfeministiska idealtypen då man här hävdar att det är hela systemet som behöver förändrats.

"Women can't go onto the streets alone nor can they go to government offices to arrange official documents, including a passport" (Argument) "I think the state wants to deny women the right to travel because that would open the door for other rights" (Påstående) (Radio netherlands worldwilde 2011-03-07).

Återigen ser man kopplingar till patriarkatet då detta argument syftar på att det är männen

som utgör staten och att de på så sätt förlorar sin makt om de öppnar upp rätten för kvinnor att resa själva.

“It’s a matter of ending discrimination” (Argument) (CNN 2011-05-04).

I detta citat argumenterar man för att det är en fråga om när diskrimineringen ska upphöra och kan likställas med ett argument om jämlikhet då man tolkar det som att kvinnorna menar att de blivit diskriminerade på grund av att de är kvinnor, vilket som sagt är det som radikalfeminism bygger på. (Gemzöe, 2003:45).

5.3 En jämförande analys

Av de material som har studerats framkommer det att de saudiska kvinnorörelsernas argument både går i enighet med den liberalfeministiska och den radikalfeministiska idealtypen och att det är en relativt jämn fördelning av argument för de olika idealtyperna. Men om man ska dra någon skiljelinje om vilka argument som är dominerande kan man säga att de liberalfeministiska argumenten förekommer i något större utsträckning i jämförelse till de radikalfeministiska argumenten. I de argument som ingår i den liberalfeministiska idealtypen lägger man framförallt vikten av att åberopa kvinnans självständighet där man argumenterar att kvinnan ska få kunna leva efter de principer som begränsar hennes fri- och rättigheter, däribland rätten till att få köra bil, kunna resa utan manligt tillstånd eller endast kunna genomföra sina ärenden utan att ständigt omges av någon manlig förmyndare. I de argument som faller inom den liberalfeministiska idealtypen framgår det att man lider av att leva efter dessa begränsade rättigheter vilket orsakar att man inte känner sig som en fullvärdig individ och medborgare, vilket citatet *“We are not half human beings, we are human beings”* illustrerar. Man argumenterar för kvinnor i det saudiska rättsystemet samtidigt som man uttrycker en vilja om att få möjligheten att arbeta. I stället för att skuldbelägga männen över den rådande ojämlikheten har man också ett mer framåtblickande förhållningsätt där man uppmuntrar kvinnor om att bli mer medvetna om sina egna rättigheter.

Till skillnad från de argument som faller inom den liberalfeministiska idealtypen kan man dra slutsatsen och säga att de argument som faller inom den radikalfeministiska idealtypen handlar mer om att skuldbelägga männen över den rådande ojämlikheten istället för att koncentrera sig på att förespråka kvinnans medborgerliga rättigheter då man uttrycker: *“I think men have put women in an unfavorable position in this part of the world. They've put women in an oppressive situation”*. Man visar här på att orsaken till ojämlikheten inte beror på att kvinnor genom historien blivit utesluten från det offentliga utan att det faktiskt beror på att det är männen som har försatt dem där av en anledning. I de radikalfeministiska argumenten beskyller man männen för att ha kontrollen över kvinnan, vilket illustreras med exemplet att kvinnan inte ens har rätten över bestämmelsen av sitt egna namn, och i rädsla för männens aggression vågar man inte stå upp för detta eller för andra rättigheter. Man beskriver mannen som aggressiv vilket likställs med ett kvinnoförtryck som enligt radikalfeministerna menar yttrar sig i mannens kontroll över kvinnan genom antingen kvinnomisshandel eller kvinnoförakt. Många av de radikalfeministiska argumenten anspelar på patriarkatet, d.v.s. att

männen vill inta maktpositioner i samhället och deras dominans hotas om kvinnan får ökade rättigheter vilket bland annat avspeglas i argumentet om att staten fruktar för att kvinnojourer och kvinnorörelser i landet ska bildas. Man argumenterar också för att det inte handlar om att endast tillåta kvinnor att t.ex. få resa utan manligt sällskap utan det är hela samhället som behöver förändras. Enligt radikalfeminister kan ojämlikheten mellan män och kvinnor som från början är en grundad konflikt inte upphöra med anledning av att vi låter kvinnor vara en del av den offentliga och politiska sfären utan för att kvinnoförtrycket i Saudiarabien ska upphöra kanske det krävs att hela det politiska systemet ändras.

6. Slutsatser

Denna uppsats har kretsat kring att belysa hur de saudiska kvinnorörelserna argumenterat gällande frihet, jämlikhet och ökade demokratiska medborgerliga rättigheter samt vilka likheter och skillnader det finns i deras sätt att argumentera. Detta har genomförts med hjälp av liberalfeminism och radikalfeminism. Resultatet har visat att det argument som domineras gällande frihet är att de saudiska kvinnorna åberopar rätten till att få köra bil, rätten till att få kunna resa, rätten till att kunna arbeta men också rätten att få kunna röra sig fritt utan att vara beroende av någon manlig förmyndare. De argument som domineras gällande jämlikhet visar att kvinnorna vill att det saudiska samhället ska sluta att behandla sina kvinnor som om de vore juridiskt minderåriga och att kvinnor inte ska hindras från att göra det som är tillåtet för mannen eftersom att kvinnor är fullvärdiga individer och medborgare. De argument som domineras gällande ökade demokratiska rättigheter är att man vill att kvinnor ska få större möjligheter att kunna arbeta men också bli en del av det saudiska rättsväsendet och vara involverade i offentliga frågor. De likheter som finns i de saudiska kvinnorörelserna argument visar på att man är överens om att man vill ha större frihet, jämlikhet och ökade demokratiskt inflytande medan det som skiljer sig är sättet man väljer att argumentera om vad man väljer att fokusera på. I de argument som faller inom den liberalfeministiska idealtypen är det större fokus på hur en förändring av kvinnans position ska kunna ske samtidigt som man argumenterar för att uppmärksamma andra kvinnor om vilka rättigheter man har men också uppmuntra kvinnor till att själva förändra sin situation. Medan i de argument som faller inom den radikalfeministiska idealtypen fokuserar man mer på att skuldbelägga männen över den rådande strukturen inom det saudiska samhället. Man säger att orsaken till den saudiska kvinnans sämre position beror på männen som efter sin strävan efter dominans när det kommer till makt inom samhällets olika delar är anledningen till den saudiska kvinnans livssituation.

7. Referenser

Afary, Janet, 2004. ”*The human rights of middle east and muslim women- a project for the 21 century*”. Human rights quarterly, vol. 26 no: 1 The John Hopkins university press.

Beckman, Ludvig, 2007. *Grundbok I ideéanalys-det kritiska studiet av politiska texter*“. Santerus förlag.

Bergström, Göran, Borelius-Borelius, Kristina, 2005.”*Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text och diskursanalys. 2:a* Lund: studentlitteratur.

Chatty, Dawn-Annika, Rabo, 1997. ” *Organizing women ”formal and informal women’s groups in the middle east.* New York: Berg

Esaiasson, Peter-Gilljam, Mikael-Oscarsson, Henrik-Wängnerdud, Lena, 2009. *Metodpraktikan-konsten att studera samhälle, individ och marknad.* Stockholm: Norstedts juridik AB.

Gemzöe, Lena, 2003. “*Feminism*”. Stockholm: Bilda förlag

Howard, N Philip, -Muzammil, Hussain, 2011. .”*The role of digital media*” journal of democracy, vol. 13 nr: 3 Fre press: New York

Seznec, Jean, Françoise, 2002. ”*Stirrings in Saudi Arabia*”, journal of democracy, vol. 13, nr: 4 The John Hopkins university press.

Steans, Jill, 1998. “Gender and international relations: an introduction”. Cambridge: Polity press, Barnes & Nobles.

Internetsidor:

Al Jazeera, Hemsida, [Elektronisk] 2006

Tillgänglig:<http://www.aljazeera.com/archive/2006/02/2008410145653350301.html>

Hämtdatum: [2012-09-10]

Al Jazeera, Hemsida, [Elektronisk] 2011 Tillgänglig:

<http://www.aljazeera.com/video/middleeast/2011/06/201161713200141723.html> (2011-06-16) Hämtdatum: [2012-09-10]

BBC, Hemsida, [Elektronisk] 2011. Tillgänglig: <http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-13809684> Hämtdatum: [2011-10-12]

BBC, Hemsida, [Elektronisk] 2011. Tillgänglig: <http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-13809684> Hämtdatum: [2012-10-12]

BBC, Hemsida, [Elektronisk] 2011. Tillgänglig: <http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-13431562> Hämtdatum: [2012-10-12]

CNN, Hemsida, [Elektronisk] 2011. Tillgänglig: http://articles.cnn.com/2011-05-04/world/saudi.women.revolution.rights_1_hash-tag-election-centers-saudi-arabia?_s=PM:WORLD Hämtdatum: [2012-08-10]

CNN, Hemsida, [Elektronisk] 2011. Tillgänglig: http://articles.cnn.com/2011-05-04/world/saudi.women.revolution.rights_1_hash-tag-election-centers-saudi-arabia?_s=PM:WORLD Hämtdatum: [2012-08-10]

CNN, Hemsida, [Elektronisk] 2011. Tillgänglig: <http://edition.cnn.com/2011/WORLD/meast/05/04/saudi.women.revolution.rights/> (2011-05-04) Hämtdatum: [2012-08-10]

CNN, Hemsida, [Elektronisk] 2008. Tillgänglig: <http://edition.cnn.com/2008/WORLD/meast/03/11/saudi.women.drivers/> Hämtdatum: [2012-08-10]

CNN, Hemsida, [Elektronisk] 2009. Tillgänglig: <http://edition.cnn.com/2009/WORLD/meast/10/27/hajjar.female.cartoonist/> (2009-10-27) Hämtdatum: [2012-08-10]

CNN, Hemsida, [Elektronisk] 2009. Tillgänglig: <http://edition.cnn.com/2009/WORLD/meast/07/10/women.saudi/index.html> (2009-07-10) Hämtdatum: [2012-08-10]

CNN, Hemsida, [Elektronisk] 2011. Tillgänglig:
<http://edition.cnn.com/2011/10/08/world/meast/saudi-women-artists/index.html?iref=allsearch> (2011-10-08) Hämtdatum: [2012-08-10]

CNN, Hemsida, [Elektronisk] 2008. Tillgänglig:
<http://edition.cnn.com/2008/WORLD/meast/03/11/saudi.women.drivers/> Hämtdatum: [2012-08-10]

CNN, Hemsida, [Elektronisk] 2012. Tillgänglig:
<http://edition.cnn.com/2012/02/03/world/africa/women-arab-uprisings/index.html> Hämtdatum: [2012-10-12]

Dagens nyheter Hemsida, 2012. Tillgänglig: <http://www.dn.se/nyheter/varlden/saudiska-kvinnor-far-rostratt> Hämtdatum: [2012-09-09]

Doumato, Abduella, Eleanor, Hemsida [Elektronisk] 2002 "*Separate and unequal: Sex segregation is a Saudi national obsession*" Tillgängligt:
http://brown.edu/Administration/News_Bureau/2001-02/01-110.html Hämtdatum: [2012-09-09]

Doumato, Abduella, Eleanor Hemsida [Elektronisk] 1991. "*Women and stability of Saud Arabia*". Tillgängligt: <http://www.merip.org/mer/mer171/women-stability-saudi-arabia> Hämtdatum: [2012-09-09]

Facebook, Hemsida, [Elektronisk] 2012. Tillgänglig:
<http://www.facebook.com/pages/Women2drive-Manal-and-Bertha-Women2drive-17-June-Saudi-Arabia/176962935691371> Hämtdatum: [2012-09-08]

Facebook, Hemsida, [Elektronisk] 2012. Tillgänglig:
<http://www.facebook.com/groups/203164233036094/members/> Hämtdatum: [2012-09-08]

Financial times, Hemsida, [Elektronisk] 2010
Tillgänglig: <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/d9ee5a5a-d7b0-11df-b478-00144feabdc0.html#axzz2Fh1gbyW9> Hämtdatum: [2012-10-12]

Human rights watch, Hemsida, [Elektronisk] 2012. Tillgänglig: <http://www.hrw.org/world-report-2012/world-report-2012-saudi-arabia> Hämtdatum: [2012-10-12]

Jadaliyya, Hemsida, [Elektronisk] 2011 Tillgänglig:
<http://www.jadaliyya.com/pages/index/958/the-saudi-women-revolution-statement>
Hämtdatum: [2012-10-10]

Nationalencyklopidin, Hemsida, [Elektronisk] 2012. Tillgänglig: <http://www.ne.se/kvinnorörelse>
Hämtdatum: [2012-10-10]

Regeringen, Hemsida, [Elektronisk] 2012. Tillgänglig:
<http://www.regeringen.se/sb/d/2688/a/84675> Hämtdatum: [2012-08-12]

Saudijeans, Hemsida, [Elektronisk] 2012 Tillgänglig: (<http://saudijeans.org/tag/samar-badawi/>)
Hämtdatum: [2012-11-12]

